

Afgørelser – Reg. nr.: 05600.00

Fredningen vedrører: Bøtø Nor

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 05-05-1976

Fredningsnævnet 30-12-1972

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1976, den 5. maj , afsagde overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 2185/73 om fredning af dele af Bøtø Nor i Sydfalster kommune.

I. Fredningsnævnets kendelse af 30. december 1972 i hovedtræk.a. Arealer og erstatninger.

Ved den af fredningsnævnet for Storstrøms amts sydlige fredningskreds afsagte kendelse er der fredet et areal på ca. 173 ha tilhørende 13 ejere. For 2 af ejendommenes vedkommende sker afståelse til det offentlige af arealer på ialt knap 105 ha. Fredningsnævnet har fastsat ejernes erstatninger til ialt 592.732 kr., hvoraf 430.000 kr. for arealafståelser. Yderligere er der af fredningsnævnet tillagt ejerne af de afståede arealer sagsomkostninger med 2 x 1.500 kr.

b. Sagsrejsning.

Sagen er begæret rejst af Danmarks Naturfredningsforening i skrivelse af 7. januar 1969, og bl.a. i Statstidende for den 20. januar 1969 har fredningsnævnet bekendtgjort rejsning af fredningssag.

c. Sagens baggrund.

I Danmarks Naturfredningsforenings forannævnte skrivelse af 7. januar 1969, hvorved foreningen har påstået fredning

af de arealer, som senere omfattedes af fredningsnævnets kendelse, anføres bl.a., at følgende arealer var udlagt som statsreservat i henhold til landbrugsministeriets bekendtgørelse af 28. november 1952:

Matr.nr. 98 c af Bøtø Nor, Væggerløse sogn, og de inden for en afstand af 200 m fra nævnte ejendom beliggende dele af matr.nr. 46 a, 46 q, 46 r, 46 s, 98 a, 98 b og 98 d, Bøtø Nor, Væggerløse sogn, samt af matr.nr. 46 af Bøtø Nor, Skelby sogn. På disse arealer hvilede følgende servitut:

"På de nævnte områder forbydes det alle og enhver uden reservatrådets tilladelse at udøve jagt eller på anden måde ombringe, indfange eller forjage pattedyr eller fugle såvel som at beskadige fuglereder eller indsamle fugleæg samt at færdes med skydevåben eller løsgående hund.

Før øvrig færdsel fastsættes følgende indskrænkende bestemmelser:

På matr.nr. 98 c er færdsel kun tilladt ejeren og dennes medhjælpere samt personer, som har erhvervet reservatrådets og ejerens tilladelse til færdsel.

På de inden for det fredede område liggende dele af såvel vejene langs midterkanalen og østre ringkanal som disse kanaler (dele af matr.nr. 98 a) er færdsel uden reservatrådets tilladelse forbudt alle andre end bestyrelsen for interessentskabet Bøtø Nors udgravning, dets funktionærer og arbejdere samt ejeren af matr.nr. 98 c og for midterkanalvejens vedkommende desuden de lodsejere, der af interessentskabet får tildelt ret til færdsel ad denne vej til deres lodder".

Denne status ophørte pr. 31. december 1971, og formålet med fredningen er ifølge naturfredningsforeningen at bevare fuglelivet i området og områdets særprægede karakter, der er af betydelig landskabsmæssig og ornitologisk værdi. Der henvises herved bl.a. til en af Dansk ornitologisk Forening afgivet erklæring, hvori det under henvisning til de forekommende fuglearter fremhæves, at det er af såvel national som international betydning at bevare stedet som yngle- og trækrasteplads.

d. Udtalelser iøvrigt til støtte for påstanden.

Til støtte for fredningen foreligger erklæringer afgivet af Vildtbiologisk station, Kalø, naturfredningsrådet og fredningsplanudvalget, og - udover at gå ind for fredningen - har fredningsplanudvalget, statens naturfredningskonsulent og ministeriet for kulturelle anliggender udtalt sig til støtte for offentlig overtagelse af forannævnte arealer på ca. 105 ha.

e. De almindelige fredningsbestemmelser tilsigter at bevare de fredede arealers nuværende tilstand og begrænser på grund af de ornitologiske interesser, som ønskes varetaget, adgangen til arealerne til ejerne og deres medhjælpere samt personer, der har fået vildtnævnets og ejernes tilladelse hertil.

II. Overfredningsnævnets behandling af fredningssagen.

a. De ankende.

11 af de af fredningsnævnets afgørelse omfattede ejere, alle repræsenteret ved højesteretssagfører Claus Christensen, København, har indanket sagen for overfredningsnævnet med påstand om forhøjelse af de tilkendte erstatninger og afståelsesvederlag.

b. Besigtigelse og beslutninger.

Den 10. juni 1974 har overfredningsnævnet afholdt besigtigelse og forhandlet med de ankende og deres advokat samt med de øvrige i sagen interesserede parter. Det er herefter besluttet næsten uændret at stadfæste fredningsnævnets kendelse, idet følgende er besluttet:

1. Fredningens omfang.

Den af fredningsnævnet fastsatte grænse for fredningen opretholdes som vist på det overfredningsnævnets kendelse ledsagende kort.

2. Fredningens indhold.

a. For det fredede område gælder følgende almindelige bestemmelser:

- § 1 Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand.
- § 2 Bebyggelse samt opstilling af boder, skure, master, transformerstationer eller lignende må ikke finde sted. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der - under fredningsnævnets censur - i udkanten af det fredede opstilles 1-2 udsigtstårne.
- § 3 Arealerne må ikke benyttes til camping, bilophugningspladser eller motorbaner eller til henkastning af affald.

- § 4 Beplantning med busk- og trævegetation udenfor de nu eksisterende bevoksninger må ikke finde sted. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der omkring matr.nr. 46 m, Bøtø Nor, etableres fornødent læhegn med henblik på arealets anvendelse til gulerodsdyrkning.
- § 5 Terrænformerne må ikke ændres ved afgravning eller opfyldning.
- § 6 Arealerne må ikke yderligere afvandes. De påtaleberettigede kan dog med ejernes godkendelse foretage beplantning, ændring af terrænformer og udvidelse af søområdet, hvis sådanne foranstaltninger er begrundede i landskabsæstetiske og videnskabelige hensyn.
- § 7 Det er enhver forbudt, uden Vildtnævnets tilladelse, at udøve jagt på arealet, eller på anden måde ombringe, indfange eller forjage pattedyr eller fugle, beskadige fuglereder eller indsamle fugleæg.
- § 8 Færdsel på arealerne er kun tilladt ejerne og deres medhjælpere samt personer, der har erhvervet Vildtnævnets og ejernes tilladelse hertil. For Midtkanalvejens vedkommende tillades dog færdsel for de lodsejere, der af interessentskabet Bøtø har fået færdselsret til deres lodder ad denne vej. Skydevåben eller løsgående hunde må ikke medtages.

Påtaleret har fredningsnævnet, fredningsplanudvalget, Vildtnævnet og Danmarks Naturfredningsforening.

b. Som bestemt af fredningsnævnet sker der offentlig overtagelse v/miljøministeriet, af matr.nr. 98 c, Bøtø Nor, samt af den fredede del af matr.nr. 46 a, sammesteds. Overtagelsesdagen er fastsat til den 30. december 1972, der er skæringsdagen for skatter og afgifter og udgangspunkt for beregning af renter.

3. Erstatningerne.

a. Efter at overfredningsnævnet har afgivet tilbud, bl.a. under hensyntagen til mistet jagtret, hvilke tilbud med en en-

kelt afvigelse svarer til de af fredningsnævnet fastsatte erstatninger, har 11 ejere tiltrådt erstatningen, medens 7 ejere - lb.nr. 3, 4, 10-12, 14 og 15 - har ønsket erstatningen fastsat ved taksation. Herefter har taksationskommissionen ved kendelse af 24. marts 1975 for disse ejeres vedkommende fastsat erstatningen og afståelsessummerne til samme beløb som tilbudt af overfredningsnævnet, idet kommissionen for så vidt angår ejendommene matr.nr. 46 u og 46 x efter omstændighederne har kunnet tiltræde, at der er taget hensyn til, at disse ejendomme i deres helhed er omfattet af jagtforbud.

For repræsentation af de af sagen omfattede ejere har overfredningsnævnet tillagt højesteretssagfører Claus Christensen, København, et omkostningsbeløb på 10.000 kr., hvoraf 7.000 kr. vedrører de 2 ejere, som afstår arealer.

b. Det er besluttet at lade statskassen afholde 9/10 af de ved fredningen forbundne udgifter.

Det fredede område, ialt ca. 173 ha, er vist på det nærværende kendelse ledsagende kort nr. 2185/73.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Storstrøms amts sydlige fredningskreds den 30. december 1972 afsagte kendelse stadfæstes, således at der pålægges de i nedenstående fortegnelse opregnede ejendomme de foran under II 2a fastsatte bestemmelser.

Fortegnelse over defredede ejendomme og erstatninger:

Lb.nr.	Matr.nr.	Fredet areal (ha)	Navn og adresse	Erstat- ning kr.
1.	46 <u>m</u> , Bøtø Nor, Skelby sogn	4,5480	Gårdejer Frede Falk Rasmussen, Vester- vang, Marrebæk, 4873 Væggerløse	11.370
2, 8	46 <u>a</u> , smst.	0,3590	Landvindingslaget	0
og 9.	46 <u>ø</u> "	0,1800	Bøtø Nor v/forretn.	0
	98 <u>q</u> , Bøtø Nor, Vægger- løse sogn	1,6200	fører Erik Nybo, Radbjergvej 20, 4873 Væggerløse	0

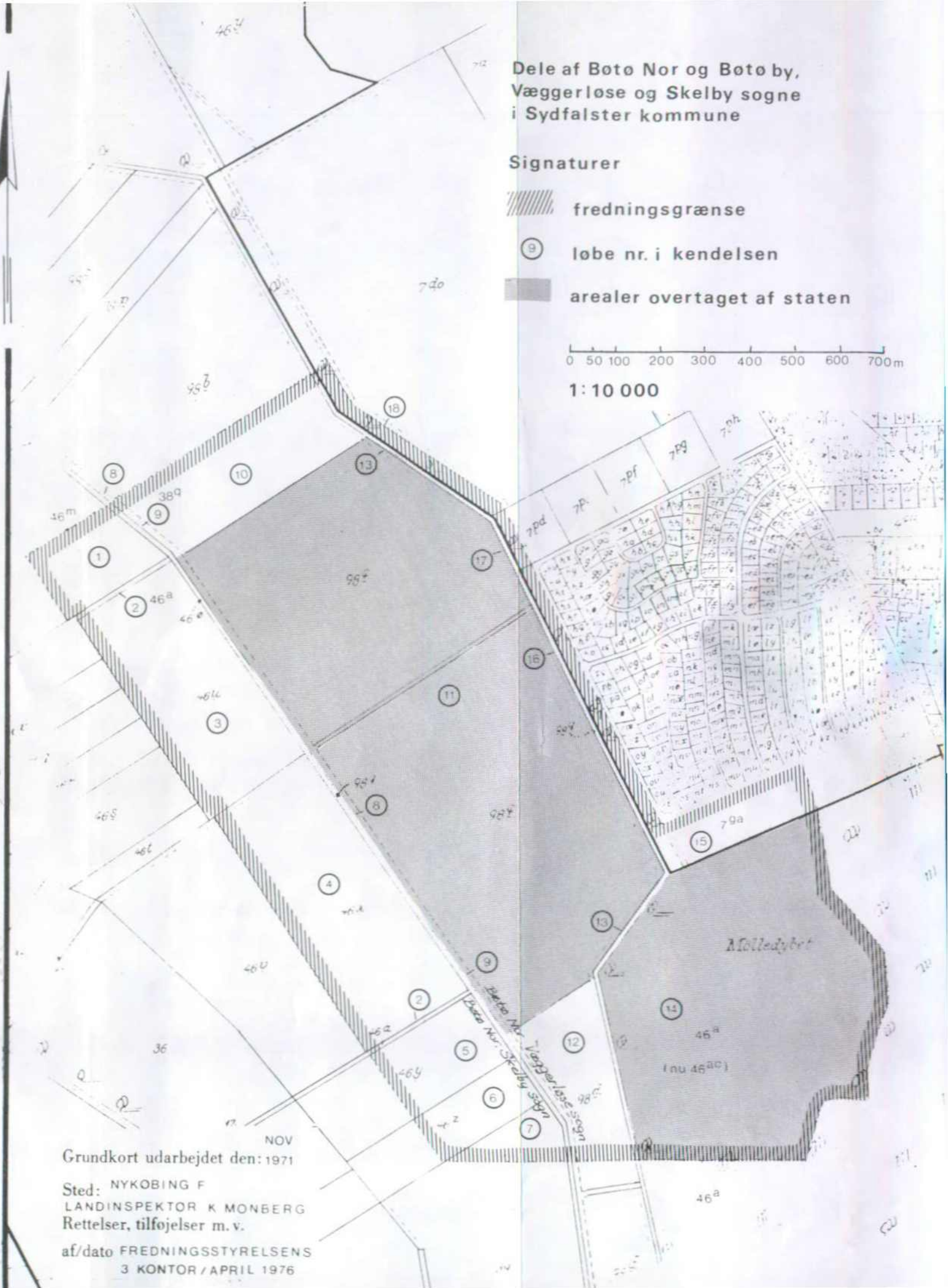
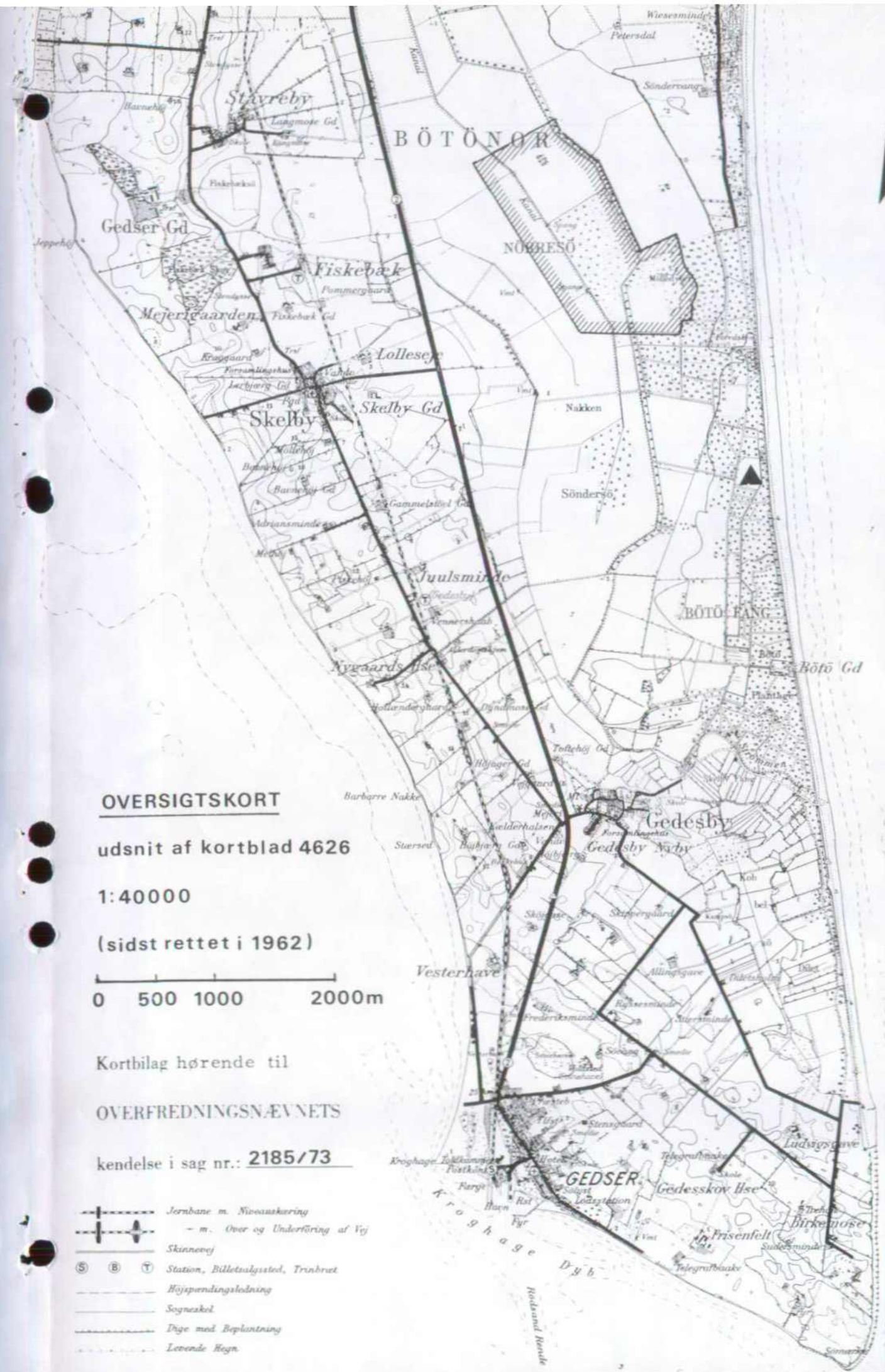
Lb.nr.	Matr.nr.	Fredet areal (ha)	Navn og adresse	Erstat- ning kr.
3.	46 <u>u</u> , Bøtø Nor, Skelby sogn	13,826o	Forpagter A. Grønne- gaard, Gl. Toldbød 16, 48oo Nykøbing F.	37.565
4.	46 <u>x</u> , smst.	14,72oo	Grevinde Ida Marie Tesdorf, Ny Kirsti- neberg, 48oo Nykø- bing F.	39.8oo
5.	46 <u>y</u> , smst.	4,129o	Gårdejer Poul og Kjeld Kragh Jacob- sen, Systofte, 48oo Nykøbing F.	1o.322
6.	46 <u>z</u> , smst.	2,926o	Gårdejer Hans Hansen, Bruntofte, 48oo Nykøbing F.	7.315
7 og 13.	39, smst.	1,719o	Fru E. Marcher, Høvingegård, 4894 Øster Ulslev	4.298
	98 <u>a</u> , Bøtø Nor, Vægger- løse sogn	1,385o	" " "	o
1o,12 og 15.	98 <u>b</u> , Bøtø Nor, Vægger- løse sogn	9,86oo	Sognefoged E. Hem- mingsen, Adriansminde, Mørrebæk, 4873 Væg- gerløse	24.65o
	98 <u>d</u> , smst.	5,746o	" "	14.365
	7 <u>ga</u> "	3,44oo	" "	8.6oo
11.	98 <u>c</u> , smst.	69,643o	Fru Helga Rasmussen, Grønsundsvej 18, 48oo Nykøbing F.	3oo.ooo
14.	46 <u>ac</u> , smst.	34,158o	Greve H. Ahlefeldt- Laurvig, Bøtøgård, 4874 Gedser	135.ooo
16.	7 <u>dp</u> , smst.	2,2o8o	Grundejerforeningen "Pedersdal, Bøtø", v/revisor Sv.Madsen, Frisegade 21, 48oo Nykøbing F.	2.2o8
17.	7 <u>pd</u> , smst.	o,542o	Direktør Per Bork, Hammershøj, Karlebo, 298o Kokkedal	542
18.	7 <u>do</u> , smst.	1,697o	Handelsmand Teddy Pedersen, Hasselø Hestehandel, 4873 Væggerløse.	1.697
Omkostninger HRS. Claus Christensen				1o.ooo
Ialt		172,7o7	Ialt	6o7.732

Erstatningerne, som er udbetalt, er forrentet med 8 % p.a. fra den 30. december 1972 til udbetalingsdagen og er afholdt af statskassen med 9/10 og af Storstrøms amtsråd med 1/10.

Nærværende kendelse vil være at tinglyse som adkomst for staten v/miljøministeriet vedrørende ejendommen matr.nr. 98 c, Bøtø Nor, Væggerløse sogn, samt den nu som matr.nr. 46 ac udstykkede parcel af matr.nr. 46 a, Bøtø Nor, Væggerløse sogn.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

Jørgen Røder

FREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T

af

FORHANDLINGS- OG KENDELSESPROTOKOL

for

FREDNINGSNÆVNET FOR STORSTRØMS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

Den 30. december 1972 afsagdes i

F.S. 10/1969

Fredning af dele af Bøtø Nor

i Sydfalster kommune

sålydende

K E N D E L S E :

STORSTRØMS AMT
FREDNINGSNÆVNET

18. JAN. 1973

St. Strøm. 42

I skrivelse af 7. januar 1969 fremsatte Danmarks Naturfredningsforening begæring om, at der måtte blive rejst sag til fredning af dele af Bøtø Nor, således at områdets nuværende tilstand bevares.

Fredningspåstanden omfatter følgende arealer, efter, at der under sagen er foretaget en mindre grænserregulering

Lb.nr.	Matr.nr.	Ejer	Matriklens areal m ²	Grundværdi pr. 1/8 1969	Areal som fredes m ²
<u>Bøtø Nor, Skelby sogn:</u>					
1.	46 <u>m</u>	Frede F. Rasmussen	80300	162.500 kr. (i forening med 5 <u>a</u> m.fl. ialt 45.1358 m ²)	⁹⁶⁶ 45480 m ²
2.	46 <u>a</u>	Landvindingslaget Bøtø Nor	11420 heraf kanal 11420	25.600 kr. (i forening med 4 <u>b</u> og 98 <u>a</u> m.fl. 45.9644 m ²)	3590
3.	46 <u>u</u>	A. Grønnegaard	138260	21.400 kr.	138260
4.	46 <u>x</u>	Merete Tesdorph	147200 heraf vej 2400	1.718.300 kr. (i forening med 1 <u>a</u> m.fl. ialt 404.1906 m ²)	147200 h.a.v. 2400
5.	46 <u>y</u>	Poul og Kjeld Jacobsen	71480	11.100 kr.	41290
6.	46 <u>z</u>	Hans Hansen	49640	8.000 kr.	29260
7.	39	Elisabeth Marcher	191500 heraf vej 900	10.800 kr. 4.4860 m ²	17190
8.	46 <u>ø</u>	Landvindingslaget Bøtø Nor	2980 heraf kanal 2980	0 kr. (pr. 1/4 1971)	1800
<u>Bøtø Nor, Væggerløse sogn:</u>					
9.	98 <u>q</u>	Landvindingslaget Bøtø Nor	42280 heraf kanal 42280	0 kr. (pr. 1/4 1971)	16200
10.	98 <u>b</u>	Th. Rasmussen og E. Hemmingsen	28.3940 heraf vej 10140	37.000 kr.	98600 h.a.v. 3960
11.	98 <u>c</u>	Samme	696430 heraf vej 24930 kanal 3230	30.100 kr.	696430 h.a.v. 24930 kanal 3230
12.	98 <u>d</u>	Samme	133410 heraf kanal 770	20.300 kr.	57460 h.a.v. 6280
13.	98 <u>a</u>	Landvindingslaget Bøtø Nor	45080 heraf vej 3750 kanal 37460	se lb.nr. 2	13850
14.	46 <u>a</u>	U. Ahlefeldt Laurvig	1594848 heraf vej 2130	329.200 kr. (i forening med 1 <u>a</u> Bøtø Fang m.fl. ialt 3985128 m ²)	349840 <u>1663450</u>

Lb.nr.	Matr.nr.	Ejer	Matriklens areal m ²	Grundværdi pr. 1/8 1969	Areal som fredes m ²
<u>Bøtø by, Væggerløse sogn:</u>					<i>1.663.450</i>
15.	7 ga	E. Hemmingsen	60614 heraf vej 950	12.400 kr.	34400
16.	7 dp	Grundejerfore- ningen Pedersdal	78874 heraf vej 56794	66.200 kr.	22080
17.	7 pd	Per Bork	9451 heraf vej 4031	153.800 kr. (2.0780 m ²)	5420
18.	7 do	Teddy Petersen	551600 heraf vej 12160	82.000 kr.	16970
					<i>1.742.020</i>

Af det areal, som ønskes fredet var matr. nr. 98 c af Bøtø Nor, Væggerløse sogn og de indenfor en afstand af 200 m fra nævnte ejendom beliggende dele af matr.nr. 46 a, 46 q, 46 r, 46 s, 98 a, 98 b og 98 d Bøtø Nor, Væggerløse sogn samt af matr.nr. 46 af Bøtø Nor, Skelby sogn, udlagt som statsreservat i henhold til landbrugsministeriets bekendtgørelse af 28. november 1952 og belagt med sålydende servitut:

"På de nævnte områder forbydes det alle og enhver uden reservatrådets tilladelse at udøve jagt eller på anden måde ombringe, indfange eller forjage pattedyr eller fugle såvel som at beskadige fuglereder eller indsamle fuglægg samt at færdes med skydevåben eller løsgående hund.

For øvrig færdsel fastsættes følgende indskrænkende bestemmelser:

På matr.nr. 98 c er færdsel kun tilladt ejeren og dennes medhjælper samt personer, som har erhvervet reservatrådets og ejerens tilladelse til færdsel.

På de indenfor det fredede område liggende dele af såvel vejene langs midterkanalen og østre ringkanal som disse kanaler (dele af matr.nr. 98 a) er færdsel uden reservatrådets tilladelse forbudt alle andre end bestyrelsen for interessentskabet Bøtø Nors udgravning, dennes funktionærer og arbejdere samt ejeren af matr.nr. 98 c og for midterkanalvejens vedkommende desuden de lodsejere, der af interessentskabet får tildelt ret til færdsel ad denne vej til deres lodder".

Denne status ophørte pr. 31. december 1971, og formålet med fredningen er at bevare fuglelivet i området og områdets særprægede karakter,

der er af betydelig landskabsmæssig og ornithologisk værdi.

Arealerne er beliggende i landzone, og Sydfalster kommune har oplyst, at arealerne ikke er med i kommunens dispositionsplaner som sommerhusområde, og at sommerhusbebyggelse på arealerne ikke vil blive godkendt.

Naturfredningsforeningens endelige påstand går ud på, at der pålægges arealerne sålydende servitut:

Bebyggelse skal ikke være tilladt.

Opstilling af boder, skure, master, transformatorstationer eller andre skæmmende indretninger må ikke finde sted.

Arealerne må ikke benyttes til camping.

Bilophugningspladser må ikke etableres.

Motorbaner må ikke anlægges.

Arealerne må ikke benyttes til henkastning af affald.

Beplantning med busk- og trævegetation udenfor de nu eksisterende bevoksninger, må ikke finde sted.

Terrænformerne må ikke ændres ved afgravning eller opfyldning.

Arealet må ikke yderligere afvandes.

De påtaleberettigede skal dog med ejernes godkendelse kunne foretage sådanne foranstaltninger som beplantning, ændring af terrænformerne og udvidelse af søområdet, for så vidt sådanne skridt kan begrundes udfra landskabsæstetiske og videnskabelige hensyn.

Det er enhver forbudt, uden vildtnævnets tilladelse, at udøve jagt eller på anden måde ombringe, indfange eller forjage pattedyr eller fugle, såvel som at beskadige fuglereder eller indsamle fugleæg, samt at færdes med skydevåben eller løsgående hund.

For øvrig færdsel fastsættes følgende bestemmelser:

Færdsel er kun tilladt ejerne og deres medhjælpere samt personer, som har erhvervet Vildtnævnets og ejernes tilladelse til færdsel.

For Midtkanalvejens vedkommende tillades desuden færdsel for de lodsejere, der af interessentselskabet Bøtø har fået færdselsret til deres lodder ad denne vej.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at der i områdets udkant opstilles 1 - 2 udsigtstårne.

Desuden påstås det egentlige fuglereservat matr.nr. 98 c samt de dele af matr.nr. 46 a, ^{Væggerløse sogn,} som omfattes af fredningen, overtaget af staten.

Fredningspåstanden er tiltrådt af Fredningsplanudvalget og af Dansk Ornithologisk forening, der i skrivelse af 26. september 1968 har redegjort for områdets store ornithologiske værdi. Desuden er fredningen anbefalet af Naturfredningsrådet, der særlig har henvist til de store naturvidenskabelige interesser og af Vildtbiologisk Station, Kalø pr. Rønde, der har anført, at regulering af jagt og færdsel fortsat bør sortere under Vildt-nævnet.

Påstanden om fredningens gennemførelse ved Statens overtagelse af matr.nr. 98 c og dele af matr.nr. 46 a er desuden tiltrådt af Statens Naturfrednings- og landskabskonsulent og Ministeriet for kulturelle anliggender.

Med ejerne af matr.nr. 98 c og 46 a er der indgået overenskomst om arealernes overtagelse af staten, således at erstatningerne herfor endeligt fastsættes i henhold til naturfredningslovens regler og således, at ejerne afholder udgifterne til arealernes frigørelse for pantegæld, mens det offentlige afholder udgifterne ved udstykningen af matr.nr. 46 a, Væggerløse sogn.

Arealerne afstås fra denne kendelses dato.

Købesummen forrentes fra overtagelsesdatoen og indtil betaling sker med en årlig rente, der er 1 % højere end den af Nationalbanken på tidspunktet for kendelsens afsigelse fastsatte diskonto.

Ejerne har påstået købesummen fastsat til arealernes værdi i handel og vandel som nedenfor opgjort.

De øvrige lodsejere har efter deres endelige påstand ikke protesteret mod fredningen, men har påstået sig tilkendt erstatning som nedenfor anført.

Ejeren af matr.nre. 46 a og 46 ø Skelby sogn og 98 q og 98 a Vægerløse sogn, Landvindingslaget Bøtø Nor har dog ikke nedlagt påstand om erstatning.

Der er ikke fremsat erstatningskrav fra panthaverne bortset fra, at Østifternes Kreditforening har forbeholdt sig at kræve erstatningen til ejerne af 46 m, 46 u, 46 x og 46 y helt eller delvis udbetalt til kreditforeningen til nedbringelse af de i de nævnte ejendomme indestående lån.

Bekendtgørelse i henhold til den dagældende naturfredningslov lovbe-
kendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 § 10 stk. 1 har været indrykket i
Statstidende for den 20. januar 1969 og i de stedlige blade. Samtidig blev
de af fredningspåstanden omfattede lodsejere underrettet pr. brev.

Nævnet har afholdt besigtigelse og møde i sagen i henhold til den
dagældende naturfredningslovs § 10 stk. 2 den 11. april 1969, hvortil alle
interesserede var indvarslede, ligesom der har været indrykket bekendtgø-
relse i Statstidende for den 28. marts 1969.

Desuden er der afholdt møder med de i sagen interesserede den 28.
juni og 8. november 1971 samt den 24. april og 29. august 1972.

I forbindelse med mødet den 8. november 1971 foretoges fornyet be-
sigtigelse.

Under sagens behandling er der sket følgende ejerskifter og ændrin-
ger:

1b. nr. 7.

omfattede oprindelig matr.nr. 46 æ - tilhørende Karl Skov, - som imidler-
tid er overdraget til Elsebeth Marcher og derefter inddraget under matr.
nr. 39.

1b. nr. 10, 11 og 12.

Der er mellem ejerne Th. Rasmussen og Ernst Hemmingsen indgået en interes-
sentskabskontrakt, lyst 23. juli 1970 vedrørende det fremtidige ejerforhold,
og udbetalinger af fredningserstatningerne vedrørende matr.nre. 98 b, 98 c

og 98 d.

Th. Rasmussen er senere afgået ved døden, og hans bo er udleveret enken fru Helga Rasmussen til hendsiden i uskiftet bo.

1b. nr. 15.

matr.nr. 7 ga ejedes oprindelig af Th. Rasmussen og Ernst Hemningsen i forening, men i henhold til skøde lyst 9. september 1971 er Ernst Hemningsen nu eneejer.

Ejeren af matr.nr. 7 pd Grundejerforening Pedersdal og af matr.nr. 7 pd, direktør Per Bork er under sagen blevet repræsenteret af landsretssagfører E. Stubgaard, København.

Ejeren af matr.nr. 7 do Teddy Pedersen er blevet repræsenteret af landsretssagfører P. Drachmann, Nykøbing F.

De øvrige lodsejere er repræsenteret af højesteretssagfører Claus Christensen, København.

Højesteretssagfører Claus Christensen har under sagen fremlagt erklæringer fra planteavlskonsulent K. Skriver, De samvirkende lolland-falsterske Landboforeninger og fra formanden for De samvirkende lolland-falsterske Landboforeninger, gårdejer J. Høyer Madsen vedrørende værdien og dyrkningsmulighederne for så vidt angår matr.nr. 98 c og de dele af matr. nr. 46 a, Væggerløse sogn, der er omfattet af fredningspåstanden.

Planteavlskonsulent K. Skriver har i erklæring af 6. oktober 1969 vedrørende matr.nr. 46 a udtalt:

" Arealet er udrænnet, men grøftet sandjord med en høj grundvandstand.

Grundvandets højde, og spec. virkningen heraf i forårstiden, er i de fleste år en stærkt begrænsende faktor for høstudbyttetets størrelse på arealet. Såfremt de bestående grøfter blev uddybet en del og enkelte nye åbne grøfter blev etableret - for en anslået udgift på 3-5.000 kr. ialt - vil arealet opnå betydelig større dyrkningssikkerhed, og det årlige udbytte, der i f.eks. en kornafgrøde for tiden varierer fra 10-12 fold (hkg pr. tdr. land), vil kunne forventes forhøjet med ca. 5 fold, - eller

arealets dyrkningsværdi vil ved udgrøftningen kunne forøges med 40-50 pct, foruden øget mulighed for andet og mere yderigt afgrødevalg."

og i erklæring af s.d. vedrørende matr.nr. 98 c:

" De ca. $\frac{2}{3}$ af Reservatet angives at bestå af sandblandet klæg, d.v.s. jord af høj dyrkningsværdi, og ca. $\frac{1}{3}$ af sandjord og sandblandet humus, d.v.s. anvendelig landbrugsjord, - i begge tilfælde under forudsætning af, at der udgrøftes i den mere sandede del, samt foretages systematisk dræning af den bedre jord.

Da der i og omkring arealet forefindes afvandingskanaler m.v. af tilstrækkelig dybde, vil etableringen af landbrugsjord i selve Reservatet kun omfatte udgifter til nævnte udgrøftning og dræning, anslået til 130-150.000 kr., samt udgifter til evt. kalktilførsel, ca. 20.000 kr., og forventet nødvendig opgødsning med fosfor - og kaliumgødning for ca. 38.000 kr.

Afholdes disse udgifter, anslået til højest 200.000 kr., vil der til gengæld fremkomme 120 tdr. land landbrugsjord, der for de $\frac{2}{3}$ vedkommende vil være af samme høje dyrkningsværdi som de bedste landbrugsjorder umiddelbart vest for Reservatet, samt $\frac{1}{3}$ med en værdi på 50-70 pct. heraf.

Såfremt det ikke er muligt - eller tillades - at foretage disse grundforbedringer, er arealets brugsværdi til landbrugsformål særdeles ringe, idet der kun på en lille del af arealet kan etableres en naturgræsning for et mindre antal dyr - en græsningsværdi eller fremlejeindtægt, der næppe vil overstige omkostninger til gødsning, hegn og tilsyn."

Gårdejer Høyer Madsen har i erklæring af 15. februar 1971 vedrørende matr.nr. 46 a udtalt:

" Efter grundig besigtigelse og nøje overvejelse er jeg kommet til det resultat, at salgsværdien må antages at være 4.000 kr. pr. tdr. land i arealets nuværende tilstand og 6.000 kr. pr. tdr. land, hvis den af konsulent Skriver i skrivelse af 6/10-69 nævnte grundforbedring finder sted. Det bemærkes, at der ved værdiansættelsen kun er tænkt på arealets

anvendelse som landbrugsjord."

og i erklæring af s.d. vedrørende matr.nr. 98 c:

" Efter grundig besigtigelse og nøje overvejelse er jeg kommet til det resultat, at salgsværdien af ca. 2/3 af arealet (det lavest beliggende) antagelig vil være 8.000 kr. pr. tdr. land og 4.000 kr. pr. tdr. land for den sidste 1/3 (den højere beliggende del), hvis de af konsulent Skrivers i skrivelse af 6/10-69 omtalte forbedringer gennemføres. Det bemærkes, at der ved værdiansættelsen kun er tænkt på arealets anvendelse som landbrugsjord."

Højesteretssagfører Claus Christensen har desuden fremskaffet erklæring af 8. maj 1972 fra Pandebjerg og Gedsergaard godskontor og af 10. maj 1972 fra forpagter A. Grønnegaard om de udbytter, der er opnået på henholdsvis matr.nr. 46 x og 46 u, efter at disse arealer er drænet.

Nævnet har med henblik på erstatningsfastsættelsen for så vidt angår

lb. nr. 14 - matr.nr. 46 a tilhørende U. Ahlefeldt-Laurvig og

lb. nr. 11 - matr.nr. 98 c tilhørende Ernst Hemmningsen og boet efter

Th. Rasmussen v/fru Helga Rasmussen

anmodet landinspektør C. Dyekjær, Maribo, om en udtalelse vedrørende mulighederne for at foretage en effektiv grundforbedring af de arealer af de ovennævnte matr.nre., som omfattes af fredningspåstanden.

Landinspektør Dyekjær har i erklæring af 24. januar 1972 skitseret forslag til dræning af 12 ha = 22 tdr. land af matr.nr. 46 a og forslag til dræning af 63 ha = 114 tdr. land af matr.nr. 98 c.

Vedrørende matr.nr. 46 a anføres i erklæringen:

....." Det areal, for hvilket man ønskede foretaget en undersøgelse blev mig påvist ved besigtigelsesmødet den 29. november 1971, som det område der p.t. var under plov.

Jordbunden består væsentligst af fint og grovere sand, - i det nord-

østlige område af sand med tørveforekomster.

Bekostningen ved dræningsplanens udførelse kan ventes at blive omtrent 54.000,- kr. eller 4.500 kr. pr. ha (2.480 kr. pr. tdr. land).

Såfremt der opnås tilskud til dræningen efter den nugældende grundforbedringslov vil udgiften blive ca. 42.000 kr. eller ca. 3.500 kr. pr. ha. (1.930 kr. pr. tdr. ld.)

Der er ikke regnet med moms i overslaget.

Rentabilitet.

Det ved dræningen forårsagede gennemsnitlige årlige merudbytte kan antages at ville svare til ca. 9 hkg. korn pr. ha., ialt 108 hkg korn til 50 kr./hkg eller ialt 5.400 kr., hvilket svarer til en forretning af overslagssummen 42.000 kr. med ca. 13 %.

Dræningen må således anses at være en rimelig og forsvarlig foranstaltning at gennemføre.

Til brug ved værdiansættelsen kan jeg oplyse, at man ved ekspropriationer normalt anvender en pris på lidt over det dobbelte af grundværdien. For bedste landbrugsjord, der er vurderet på Lolland-Falster til ca. 65 øre pr. m² betales normalt 1,50 kr./m² svarende til 15.000 kr. pr. ha eller 8.300 kr. pr. tdr. ld.

Herudfra vil jeg mene man skal være forsigtig med at ansætte dyrkningsværdien af jorderne på matr. nr. 46 a højere end 8.000 kr. pr. ha i fuld afvandet tilstand, idet jeg også tager hensyn til, at jorderne ikke er dyrkningssikre.

Efter den ved grundforbedringsarbejder almindeligt anvendte jordværdikurve for sand- og humusjorder, som angiver afhængighedsforholdet mellem jordværdi og afvandingsdybde er dyrkningsværdiforbedringen ca. 70 % eller 5.600 kr. pr. ha."

Vedrørende matr.nr. 98 c anføres i erklæringen:

Jordbunden består væsentligst af fint og grovere sand delvis med humus. Ved vejen langs kanalen i arealets sydøstlige ende er der 30-40 cm sand på blåler.

Bekostningen ved dræningsplanens udførelse kan ventes at blive omtrent 275.000 kr. eller 4.370 kr. pr. ha. (2.410 kr. pr. tdr. ld.).

Såfremt der opnås tilskud til dræningen efter nugældende grundforbedringslov vil udgiften blive ca. 214.000 kr. eller ca. 3.400 kr. pr. ha. (1.875 kr. pr. tdr. ld.).

Der er ikke regnet med moms i overslaget.

Ved beregningen af rentabiliteten kan man ikke gå ud fra de nuværende forhold, hvor vandet i området holdes kunstigt oppe, men jeg skønner, at man for ringe udgifter kan fjerne overfladevandet og opnå en mindre sænkning under terræn af vandspejlet.

Rentabilitet.

Det ved dræningen forårsagede gennemsnitlige årlige merudbytte kan da antages at ville svare til ca. 12 hkg. korn pr. ha., ialt 750 hkg korn til 50 kr./hkg eller ialt 37.500 kr., hvilket svarer til en forrentning af overslagssummen 214.000 kr. med ca. 17 %.

Denne dræning må ligeledes anses at være en rimelig og forsvarlig foranstaltning at gennemføre.

Udfra betragningen som angivet ved grøve Ahlefeldt-Laurvigs areal vil jeg skønne, at man skal være forsigtig med at ansætte dyrkningsværdien af jorden på matr.nr. 98 c højere end 10.000 kr. pr. ha. gennemsnitlig i fuld afvandet tilstand, idet jeg også tager hensyn til, at jorderne ikke er dyrkningssikre.

Efter den nævnte jordværdikurve bliver jordens dyrkningsværdi ved dræningen forbedret med ca. 70 % eller 7.000 kr. pr. ha."

Endelig har højesteretssagfører Claus Christensen med henblik på statens overtagelse af matr.nr. 46 a og 98 c indhentet vurderingserklæring fra direktør i Kreditforeningen Danmark cand. agro. Charles F. Jensen og kontorchef i Frederiksberg Amts skyldråd O. Kærgaard Jensen.

I erklæringen, der er afgivet den 2. november 1972, hedder det blandt andet:

.....

"Udfra det nugældende prishiveau kan værdien af almindelig god landbrugsjord på Falster ansættes til 8-9.000 kr. pr. td. ld. eller ca. 16.000 kr. pr. ha.

Efter gennemførelse af de nødvendige investeringer i afvanding og gødskning m.v. af de heromhandlede arealer er det vor opfattelse, at de bedste 2/3 af matr.nr. 98 c kan ansættes til den ovenfor angivne normale landbrugsmæssige værdi, medens resten af dette areal samt matr.nr. 46 a kan ansættes til ca. 6.000 kr. pr. td. land, eller ca. 11.000 kr. pr. ha. i landbrugsmæssig værdi.

Idet investeringskravet anslås til ca. 2.500 kr. pr. td. ld., skulle den landbrugsmæssige værdi i arealernes nuværende tilstand herefter kunne ansættes til 6.000 kr. pr. td. ld. for arealerne med den relativt bedste bonitet og til 3.500 kr. pr. td. ld. for arealerne af den relativt ringere bonitet, svarende til henholdsvis 11.000 kr. og 6.300 kr. pr. ha."

.....

Udfra de anførte synspunkter er det herefter syns- og skønsmændenes opfattelse, at de særlige herlighedsværdier, der er knyttet til disse arealer, vil kunne betinge en merværdi i forhold til landbrugsværdien af en størrelsesorden på 4.000 kr. pr. ha. eller på ialt ca. 400.000 kr. Denne merværdi knytter sig til området i sin helhed og bør derfor fordeles ligeligt på hele arealet uanset den landbrugsmæssige bonitet og øvrige eventuelle afvigelser i forhold til den generelle tilstand.

Derimod finder syns- og skønsmændene, at de værdimæssige variationer efter landbrugsudnyttelsen bør slå igennem ved ansættelsen af den totale værdi under hensyn til den betragtelige andel af totalværdien, som landbrugsværdien udgør.

Vi skal herefter erklære, at værdien af de omhandlede ejendomme efter vor bedste overbevisning kan ansættes til:

Matr.nr. 46 a: 400.000 kr. - skriver-fire-hundrede-tusinde kroner.

Matr.nr. 98 c: 925.000 kr. - skriver-ni-hundrede-og-femogtyve-tusinde kroner."

Vurderingen er foretaget efter arealernes værdi i handel ogandel ved omsætning i fri handel og mod kontant betaling.

Med henblik på fastsættelse af erstatning for tab af jagtret har højesteretssagfører Claus Christensen indhentet erklæring af 25. marts 1971 fra jagtkonsulent Finn Jensen, Reersø.

Højesteretssagfører Claus Christensen har med hensyn til erstatningsspørgsmålet generelt blandt andet anført, at der fra 1965 og i de følgende år i en række fredningskendelser er beregnet erstatninger på 5.000 kr. pr. ha for de ulemper og tab lodsejerne har lidt ved pålæg af en almindelig fredningsservitut, og at det må være naturligt at tage denne erstatningsnorm som udgangspunkt ved fastsættelsen af erstatningskravene i nærværende sag. Den fredningspåstand som er nedlagt i nærværende sag er imidlertid mere vidtgående end normalt, idet det f. eks. påstås forbudt andre end ejerne og deres medhjælpere at færdes på arealerne uden tilladelse fra Vildtnævnet. Dette medfører, at der ikke vil være mulighed for på arealerne at etablere faciliteter til brug for fritidsaktiviteter, hvilket ellers var en nærliggende brug af arealerne, der grænser op til et meget stort sommerhusområde.

Under henvisning til det således anførte samt til de senere års prisudvikling, finder lodsejerne, at erstatningerne for tab og ulempe ved pålæg af fredningsservitut fastsættes til 6.000 kr. pr. ha.

Ejerne af matr.nr. 46 u og 46 x har desuden under henvisning til, at forbudet mod jagt omfatter hele deres ejendom, nedlagt påstand om, at der tillægges dem en særskilt erstatning for tab af jagtretten skønsmæssigt anslået til 5.000 kr. pr. ejendom.

De øvrige lodsejere har ikke nedlagt påstand om erstatning for tab af jagtret, idet forbudet mod jagt for disse lodsejeres vedkommende alene berører en del af ejendommene, og idet forbudet antages at forbedre jagten på de dele af ejendommene, som ikke omfattes af fredningen.

Ejeren af matr.nr. 7 pd, direktør Per Bork, har med hensyn til sit erstatningskrav henvist til, at normalprisen for sommerhusgrunde i området for tiden er 20,00 kr. pr. m², og at der er solgt grunde til denne pris fra den del af matr.nr. 7 pd, der er udlagt til sommerhusbebyggelse. Han finder derfor en erstatning på 8,00 kr. pr. m² for de af fredningen omfattede arealer rimelig.

Ejeren af matr.nr. 7 dp, Pedersdal Grundejerforening, har anført, at dette areal, der udgør et beplantet læbælte mellem sommerhusområdet og fuglereservatet må erstattes med den værdiforringelse, som fredningen medfører d.v.s. arealets ejendomsværdi. Ejeren har i denne forbindelse henvist til, at der vel er lyst deklaration på arealet om, at dette skal opretholdes som læbælte, men at denne deklaration ikke som den påtænkte fredning giver nogen indskrænkning i færdselsretten eller forhindrer indretning af legepladser eller opstilling af TV-antennener m.v. på arealet.

Ejeren af matr.nr. 7 do, handelsmand Teddy Petersen, har anført, at det uagtet arealet ikke i øjeblikket er udlagt som sommerhusområde er utvivlsomt, at det inden for de nærmeste år må blive inddraget under de områder, der udlægges til sådan benyttelse. Han finder derfor en erstatning på 5,00 kr. pr. m² rimelig.

Subsidiært har han nedlagt påstand om en erstatning på 6.000 kr. pr. ha, idet arealet, der i øjeblikket er en del af læbæltet, efter en fredning ikke kan anvendes til landbrugsformål.

Erstatningskravene er nærmere opgjort således:

lb. nr. 1.

Matr.nr. 46 m tilhørende Frede Falk Rasmussen

kr. 6.000 pr. ha eller 4.548 x 6.000 = kr. 27.288,-

Denne lodsejer har forbeholdt sig forhøjelse af erstatningspåstanden, såfremt fredningen forhindrer plantning af læhegn på arealet, der anvendes til gulerodsdyrkning.

Rekvirenten Danmarks Naturfredningsforening har i skrivelse af 2. juni 1971 meddelt, at foreningen ikke vil modsætte sig, at der etableres det fornødne læhegn omkring matr.nr. 46 m med henblik på, at dette matr.nr. anvendes til dyrkning af gulerødder.

lb. nr. 3.

matr.nr. 46 u tilhørende forpagter A. Grønnegaard

kr. 6.000 pr. ha eller 13,826 x 6.000 = kr. 82.956,-

Derudover rejses erstatningskrav for tabt jagtret, idet forbudet mod jagt omfatter hele forpagter Grønnegaard's ejendom, hvilket tab sættes til

- 5.000,-

Erstatning ialt kr. 87.956,-

lb. nr. 4.

Matr.nr. 46 x tilhørende Ida Merete Emmy Tesdorph

6.000 kr. pr. ha. eller 14,72 x 6.000 = kr. 88.320,-

Derudover rejses erstatningskrav for tabt jagtret, idet forbudet mod jagt omfatter hele fru Tesdorph's ejendom, hvilket tab sættes til

- 5.000,-

Erstatning ialt kr. 93.320,-

lb. nr. 5.

Matr.nr. 46 y tilhørende Poul og Kjeld Kragh Jacobsen

kr. 6.000 pr. ha eller 4,129 x 6.000 = kr. 24.774,-

lb. nr. 6.Matr.nr. 46 z tilhørende Hans Hansenkr. 6.000 pr. ha eller 2,926 x 6.000 = kr. 17.556,-lb. nr. 7.

Matr.nr. 39 tilhørende Elsebeth Marcher

kr. 6.000 pr. ha eller 1,719 x 6.000 = kr. 10.314,-lb. nr. 10 og 12.Matr.nr. 98 b og 98 d tilhørende gårdejer Ernst Hemmingsen og
Th. Rasmussen, nu fru Helga Rasmussenkr. 6.000 pr. ha eller 156,06 x 6.000 kr. 93.636,-lb. nr. 11.Matr.nr. 98 c tilhørende Ernst Hemmingsen og Th. Rasmussen, nu
fru Helga Rasmussenerstatning for arealets afståelse kr. 925.000,-lb. nr. 14.Matr.nr. 46 a tilhørende Ulrik Ahlefeldt-Laurvigerstatning for afståelse kr. 400.000,-lb. nr. 15.Matr.nr. 7 ga tilhørende Ernst Hemmingsenkr. 6.000 pr. ha eller 6.000 x 3,44 = kr. 20.640,-lb. nr. 16.Matr.nr. 7 dp tilhørende Grundejerforeningen
Pedersdalerstatning svarende til arealets ejendomsværdi
pr. 1. august 1969kr. 66.200,-lb. nr. 17.Matr.nr. 7 pd tilhørende direktør Per Borkprincipal 8,00 kr. pr. m², ialtkr. 45.850,-subsidiært erstatning efter samme retningslinier,
som gives for tilsvarende arealer i området.

lb. nr. 18.

Matr.nr. 7 do tilhørende Teddy Petersen

5 kr. pr. m² = 5 x 16.970 = 84.850 kr.

afrundet til

kr. 85.000,-

Efter det under sagens behandling oplyste, og det under besigtigelserne konstaterede vedrørende arealernes landskabsmæssige og ornithologiske værdi, finder nævnet, at betingelserne for status quo fredning af de af fredningspåstanden omfattede arealer er til stede, og fredningen vil derfor være at gennemføre på nedennævnte vilkår:

- 1) arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand.
- 2) bebyggelse samt opstilling af boder, skure, master, transformerstationer eller lignende må ikke finde sted.
- 3) arealerne må ikke benyttes til camping, bilophugningspladser eller motorbaner eller til henkastning af affald.
- 4) beplantning med busk- og trævegetation udenfor de nu eksisterende bevoksninger må ikke finde sted.
- 5) terrænformerne må ikke ændres ved afgravning eller opfyldning.
- 6) arealerne må ikke yderligere afvandes.

De påtaleberettigede kan dog med ejernes godkendelse foretage beplantning, ændring af terrænformer og udvidelse af søområdet, hvis sådanne foranstaltninger er begrundede i landskabsæstetiske og videnskabelige hensyn.

- 7) det er enhver forbudt, uden Vildtnævnets tilladelse, at udøve jagt på arealet, eller på anden måde ombringe, indfange eller forjage pattedyr eller fugle, beskadige fuglereder eller indsamle fugleæg.
- 8) færdsel på arealerne er kun tilladt ejerne og deres medhjælpere samt personer, der har erhvervet Vildtnævnets og ejernes tilladelse hertil. For Midtkanalvejens vedkommende tillades dog færdsel for de lodsejere, der af interessentskabet Bøtø har fået færdselsret til deres lodder ad denne vej. Skydevåben eller løsgående hunde må ikke medtages.

Fredningen er ikke til hinder for, at der etableres det fornødne læhegn omkring matr.nr. 46 m med henblik på dette matr.nr.'s anvendelse til gulerodsdyrkning.

Fredningen er ej heller til hinder for, at der i områdets udkant etableres 1-2 udsigtspunkter, hvis udformning dog skal godkendes af nævnet.

Behørig afmærkning af det fredede område vil være at foretage ved fredningsplanudvalgets foranstaltning.

For fredningen ydes erstatning som nedenfor fastsat. Ved fastsættelse af erstatningerne har nævnet lagt til grund, at området er beliggende i landzone.

Nævnet har herefter skønnet, at erstatningen for pålæg af fredningsdeklaration for landbrugsarealer af den heromhandlede beskaffenhed bør fastsættes til 2.500 kr. pr. ha, mens erstatningen for tab af jagtret bør fastsættes til 3.000 kr. pr. ejendom.

For så vidt angår de arealer, der er tilplantet som læbælte, finder nævnet, at erstatninger for pålæg af deklaration bør fastsættes til 1.000 kr. pr. ha under hensyn til de ringe muligheder for arealernes anvendelse til andet formål.

For så vidt angår matr.nr. 98 c Væggerløse sogn og den del af matr.nr. 46 a smst., som overtages af staten finder nævnet efter et samlet skøn over arealernes karakter, beliggenhed og udnyttelsesmuligheder, at erstatningerne for afståelsen bør fastsættes til 300.000 kr. for så vidt angår matr.nr. 98 c og 125.000 kr. for så vidt angår matr.nr. 46 a.

Desuden tillægges der efter overenskomst ejeren af matr.nr. 46 a en erstatning på 5.000 kr. til dækning af udgifterne til udstykning og som godtgørelse for allerede betalte skatter og afgifter vedrørende perioden efter arealets overdragelse til det offentlige.

Nævnet har ved erstatningsfastsættelsen for så vidt angår matr.nr. 46 a taget hensyn til udgifterne til arealernes frigørelse for pantegæld. Refusionsopgørelse iøvrigt er frafaldet.

Erstatningerne opgøres herefter således:

lb. nr. 1: matr.nr. 46 m tilhørende Frede Rasmussen

erstatning for servitutpålæg 4,5480 ha á 2.500 kr. = 11.370,00 kr.

lb. nr. 3: matr.nr. 46 u tilhørende A. Grønnegaard

1) erstatning for servitutpålæg

13,8260 ha á 2.500 kr. = 34.565,00 kr.

2) erstatning for tab af jagtret =

3.000,00 -

ialt 37.565,00 kr.

lb. nr. 4: matr.nr. 46 x tilhørende M. Tesdorph

1) erstatning for servitutpålæg

14,7200 ha á 2.500 kr. = 36.800,00 kr.

2) erstatning for tab af jagtret =

3.000,00 -

ialt 39.800,00 kr.

lb. nr. 5: matr.nr. 46 y tilhørende Poul og
Kjeld Kragh Jacobsen

erstatning for servitutpålæg 4,1290 ha á 2.500 kr. = 10.322,50 kr.

lb. nr. 6: matr.nr. 46 z tilhørende Hans Hansen

erstatning for servitutpålæg 2.9260 ha á 2.500 kr. = 7.315,00 kr.

lb. nr. 7: matr.nr. 39 tilhørende Elsebeth Marcher

erstatning for servitutpålæg 1,7190 ha á 2.500 kr. = 4.297,50 kr.

lb. nr. 10: matr.nr. 98 b tilhørende E. Hemmingsen og
fru Helga Rasmussen

erstatning for servitutpålæg 9.8600 ha á 2.500 kr. = 24.650,00 kr.

lb. nr. 11: matr.nr. 98 c tilhørende E. Hemmingsen
og fru Helga Rasmussen

vederlag for afståelse af 69.6430 ha = 300.000,00 kr.

lb. nr. 12: matr.nr. 98 d tilhørende E. Hemmingsen
og fru Helga Rasmussen

erstatning for servitutpålæg 5,7460 ha á 2.500 kr. = 14.365,00 kr.

lb. nr. 14: matr.nr. 46 a tilhørende U. Ahlefeldt-
Laurvig

vederlag for afståelse af 34,9840 ha = 130.000,00 kr.

lb. nr. 15: matr.nr. 7 ga tilhørende E. Hemmingsen

erstatning for servitutpålæg 3.4400 ha á 2.500 kr. = 8.600,00 kr.

lb. nr. 16: matr.nr. 7 dp tilhørende Grundejerforenin-
gen "Pedersdal"

erstatning for servitutpålæg 2.2080 ha á 1.000 kr. = 2.208,00 kr.

lb. nr. 17: matr.nr. 7 pd tilhørende Per Bork

erstatning for servitutpålæg 0.5420 ha á 1.000 kr. = 542,00 kr.

lb. nr. 18: matr.nr. 7 do tilhørende Teddy Pedersen

erstatning for servitutpålæg 1.6970 ha á 1.000 kr. = 1.697,00 kr.

ialt 592.732,00 kr.

Erstatningerne udbetales til ejerne og forrentes fra kendelsens afsigelse med en årlig rente, der er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto jfr. naturfredningslovens § 21 stk. 4. For så vidt angår lb. nr. 10, 11 og 12 henvises til dekl. lyst 23/7 1970.

Med hensyn til sagsomkostninger har ejerne af matr. nr. 46 a og 98 c Bøtø Nor, Væggerløse sogn, påstået sig tilkendt et samlet beløb på 6.789,65 kr. til dækning af udgifterne til indhentede erklæringer m.v.

Nævnet finder, at der efter omstændighederne bør tillægges de nævnte lodsejere hver 1.500 kr. til delvis dækning af disse udgifter.

Erstatningerne udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af amtsfon- den, men det indstilles, at Overfredningsnævnet træffer bestemmelse om, at en endnu større andel af erstatningerne udredes af statskassen.

Kendelsen vil være at tinglyse som servitut om status quo fredning på samtlige de berørte matr.nre. med prioritet forud for al pantegæld

og vil desuden være at tinglyse som betinget adkomst for staten på matr. nr. 98 c Bøtø Nor, Væggerløse sogn, og på de 34.9840 m² af matr.nr. 46 a smst., der omfattes af fredningen.

Kendelsen tinglyses herefter på følgende matr.nre.:

lb.nr. 1:	matr.nr. 46 <u>m</u>	Bøtø Nor, Skelby sogn
lb.nr. 2:	- - 46 <u>a</u>	- - - -
lb.nr. 3:	- - 46 <u>u</u>	- - - -
lb.nr. 4:	- - 46 <u>x</u>	- - - -
lb.nr. 5:	- - 46 <u>y</u>	- - - -
lb.nr. 6:	- - 46 <u>z</u>	- - - -
lb.nr. 7:	- - 39	- - - -
lb.nr. 8:	- - 46 <u>ø</u>	- - - -
lb.nr. 9:	- - 98 <u>q</u>	- - Væggerløse sogn
lb.nr. 10:	- - 98 <u>b</u>	- - - -
lb.nr. 11:	- - 98 <u>c</u>	- - - -
lb.nr. 12:	- - 98 <u>d</u>	- - - -
lb.nr. 13:	- - 98 <u>a</u>	- - - -
lb.nr. 14:	- - 46 <u>a</u>	- - - -
lb.nr. 15:	- - 7 ga	Bøtø by, - -
lb.nr. 16:	- - 7 dp	- - - -
lb.nr. 17:	- - 7 pd	- - - -
lb.nr. 18:	- - 7 do	- - - -

Påtaleret har Fredningsplanudvalget for Storstrøms amt, Fredningsnævnet for Storstrøms amts sydlige fredningskreds og Vildtnævnet.

Kendelsen vil i medfør af §19 i lovbekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 være at forelægge for Overfredningsnævnet til godkendelse. Denne forelæggelse medfører ikke nogen ankebehandling.

Eventuel anke fra lodsejernes side må ske inden 4 uger efter kendelsens forkyndelse ved skriftlig meddelelse til Overfredningsnævnet, Nyropsgade 22, København V.

T h i b e s t e m m e s :

De ovennævnte arealer i Skelby og Væggerløse sogne, således som det fremgår af vedhæftede kort, pålægges status quo fredning og pålægges

servitutter som ovenfor anført.

Matr.nr. 98 c og det på kortet angivne areal af matr.nr. 46 a
Væggerløse sogn afstås til staten.

Der ydes følgende erstatninger:

lb. nr. 1)	gårdejer Frede Falk Rasmussen		11.370,00 kr.
lb. nr. 2)	forpagter A. Grønnegaard		37.565,00 kr.
lb. nr. 4)	fru M. Tesdorph		39.800,00 kr.
lb. nr. 5)	Poul og Kjeld Kragh Jacobsen		10.322,50 kr.
lb. nr. 6)	gårdejer Hans Hansen		7.315,00 kr.
lb. nr. 7)	fru Elsebeth Marcher		4.297,50 kr.
lb. nr. 10)	sognefoged E. Hemmingsen og fru Helga Rasmussen		24.650,00 kr.
lb. nr. 11)	sognefoged E. Hemmingsen og fru Helga Rasmussen	300.000 kr.	
	+ sagsomkostninger	<u>1.500 -</u>	301.500,00 kr.
lb. nr. 12)	sognefoged E. Hemmingsen og fru Helga Rasmussen		14.365,00 kr.
lb. nr. 14)	greve U. Ahlefeldt-Laurvig	130.000 kr.	
	+ sagsomkostninger	<u>1.500 -</u>	131.500,00 kr.
lb. nr. 15)	sognefoged E. Hemmingsen		8.600,00 kr.
lb. nr. 16)	Grundejerforeningen "Pedersdal"		2.208,00 kr.
lb. nr. 17)	direktør Per Bork		542,00 kr.
lb. nr. 18)	handelsmand Teddy Pedersen		1.697,00 kr.

Erstatningerne udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Stor-
strøms amtsfond.

K. W. Kofoed.

Verner Rasmussen.

N. K. Mikkelsen.

KORT>

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 05600.00

Dispensationer i perioden: 22-01-1992 - 24-02-2004

U D S K R I F T

af

FORHANDLINGS- OG KENDELSESPROTOKOL

for

FREDNINGSNÆVNET FOR STORSTRØMS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

År 1992 den 22. januar kl. 16⁰⁰ holdt Fredningsnævnet for Storstrøms amts sydlige Fredningskreds møde på dommerkontoret i Nykøbing F.

Til stede var formanden, dommer S. Aa. Feier, Nykøbing F.

Der foretoges:

F.S. 96/1991:

Ansøgning om nævnets godkendelse som påtaleberettiget i henhold til servitut tinglyst på matr.nr. 15-d Bøtø Nor, Væggerløse, af, at der sker istandsættelse af Bøtø Nor Gamle Pumpestation i overensstemmelse med en nærmere beskrevet plan.

Der fremlagdes:

1. Ansøgning af 13. september 1991 med tilhørende bilag fra Sydfalster kommune.
2. Skrivelse af 18. december 1991 fra formanden til nævnsmedlemmerne, gårdejer Helge Bjerregaard og fuldmægtig Niels Boye Bonefeld, med påtegninger af henholdsvis 20.- og 21. december 1991 fra disse, der tiltræder, det ansøgte.

Nævnet meddelte herefter for sit vedkommende tilladelse i henhold til servitut tinglyst den 15. juni 1972 til istandsættelse

- 2 -
af Bøtø Nor Gamle Pumpestation i overensstemmelse med den fremsendte plan.

Sagen sluttet.

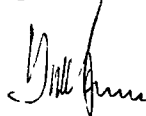
Mødet hævet.

S. Aa. Feier.

Fremsendes til Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13,
2970 Hørsholm,
idet udskriftens rigtighed bekræftes og med bemærkning, at nævnets
afgørelse inden 4 uger efter denne skrivelser modtagelse kan ind-
bringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm,
af ansøger samt de i naturfredningslovens § 58 nævnte myndigheder
m.fl. En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den
opretholdes af Overfredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder,
såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Storstrøms amts sydlige Fredningskreds,

Nykøbing F., den 23. januar 1992.

S. Aa. Feier

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

28 JAN. 1992

1211/5-0008

1211/5-0008

1211/5-0008

5

U D S K R I F T

A F

FORHANDLINGSPROTOKOL FOR FREDNINGSNÆVNET I
STORSTRØMS AMT

År 1994, den 25. maj, foretoges på Dommerkontoret i Vordingborg af formanden for Fredningsnævnet, dommer Ulf Andersen.

Fr. s. 8/94

Ansøgning fra Henrik Bjørn Holck om dispensation fra §8 i overfredningsnævnskendelse af 5. maj 1976, til at aflægge 2 besøg om året i Bøtø Nor fuglereservat med henblik på at undersøge udviklingen i floraen.

Der fremlagdes:

- ansøgning af 22. februar 1994
- erklæring af 3. maj 1994 fra Landskabskontoret
- erklæringer fra nævnets øvrige medlemmer, hvorefter Landskabskontorets indstilling tillades og således, at der fastsættes en tidsbegrænsning.

Da nævnets formand ligeledes kunne tiltræde Landskabskontorets indstilling med tidsbegrænsning, gav nævnet følgende tilladelse:

"Det tillades Henrik Bjørn Holck, Dyssegårdsvej 11, 2900 Hellerup, at aflægge et årligt besøg i Bøtø Nor fuglereservat i perioden 1. juli til 1. august på vilkår, at Amtet og lodsejerne årligt modtager en rapport med resultatet af den botaniske inventering."

Det er en forudsætning for tilladelsen, at lodsejerne godkender færdselen.

Nævnets tilladelse gælder indtil 1. august 1997.

Ulf Andersen

/pj

Fremsendes idet udskriftens rigtighed bekræftes.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger efter denne skrivelses modtagelse indbringes for Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø, af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse samt de i naturbeskyttelseslovens §86 nævnte myndigheder m.fl..

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre afgørelsen stadfæstes af Naturklagenævnet

Fredningsnævnet for Storstrøms Amt
Vordingborg, den 26. maj 1994

Ulf Andersen
fmd.

Udskriften er sendt til:

Sydfalster Kommune, Stovbyvej 1, 4873 Væggerløse
Storstrøms Amtskommune, Landskabskontoret, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
Dansk Ornitologisk Forening, v/Jens Mortensen, Ferskenvej 175, 4700 Næstved.
Friluftsrådet, v/fmd. Terkel Jakobsen, Pilevænget 2, 4930 Maribo.
Falster Statsskovdistrikt, Egehus, Hannenovvej 22, Tingsted, 4800 Nykøbing F.
Henrik Bjørn Holck, Dyssegårdsvej 11, 2900 Hellerup

- 3 AUG. 1994

U D S K R I F T

A F

FORHANDLINGSPROTOKOL FOR FREDNINGSNÆVNET I
STORSTRØMS AMT

År 1994, den 4. august, foretoges på Dommerkontoret i Vordingborg af formanden for Fredningsnævnet, dommer Ulf Andersen.

Fr. s. 22/94

Ansøgning fra Falster Statsskovdistrikt om dispensation fra §2 i overfredningsnævnets kendelse af 5. maj 1976, til at opstille nyt tårn til iagttagelse af fuglelivet og opstilling af vinddrevet vandpumpe.

Der fremlagdes:

- ansøgning af 21. juni 1994 med bilag fra Falster Statsskovdistrikt
- erklæring af 26. juli 1994 fra Danmarks Naturfredningsforening
- erklæring af 4. august 1994 fra Landskabskontoret
- tiltrædelseserklæringer fra nævnets øvrige medlemmer.

Da formanden ligeledes kunne tiltræde det ansøgte, gav nævnet tilladelse hertil.

Nævnets tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, jfr. naturbeskyttelseslovens §66, stk. 3.

Ulf Andersen

/pc

Fremsendes idet udskriftens rigtighed bekræftes.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger efter denne skrivelser modtagelse indbringes for Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø, af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse samt de i naturbeskyttelseslovens §86 nævnte myndigheder m.fl.

Miljøministeriet

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN

Akt. nr. 12

1211/5-0008

fl.

✓ MWB D. 8/8-94
I.A.B.

✓

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre afgørelsen stadfæstes af naturklagenævnet.

Fredningsnævnet for Storstrøms Amt
Vordingborg, den 4. august 1994

Ulf Andersen
fmd.

Udskriften er sendt til:

Sydfalster Kommune, Stovbyvej 1, 4873 Væggerløse
Storstrøms Amtskommune, Landskabskontoret, Parkvej 37, 4800
Nykøbing F.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
Dansk Ornitologisk Forening, v/Jens Mortensen, Ferskenvej 175,
4700 Næstved
Friluftsrådet, v/fmd. Terkel Jakobsen, Pilevænget 2, 4930 Maribo
Falster Statsskovdistrikt, Egehus, Hannenovvej 22, Tingsted, 4800
Nykøbing F.

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Kirketorvet 16
4760 Vordingborg
Tlf. 55 361726
Postgiro 6 41 50 08. Telefax 55 361710

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
02 MAJ 2001

UDSKRIFT AF FORHANDLINGS PROTOKOLLEN

FOR

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Tirsdag den 1.maj 2001 foretoges på dommerkontoret i Vordingborg af formanden for fredningsnævnet, dommer Ulf Andersen:

Fr.s .1/2001 Sag om godkendelse af plejeplan for Bøtø Nor, Sydfalster kommune, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 5.maj 1976.

Der fremlagdes:

Brev af 4.januar 2001 med bilag fra Falster Statsskovdistrikt.

Brev af 17.januar 2001 fra samme.

Brev af 27.marts 2001 med bilag fra Storstrøms amt, j.nr. 8-70-52-395-1-2000.

Erklæringer fra nævnets øvrige medlemmer.

Da nævnets formand ligeledes kunne tiltræde plejeplanen, godkendte nævnet denne.

Ulf Andersen
formand

Fremsendes, idet udskriftens rigtighed bekræftes.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger efter denne udskrifts modtagelse indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K af de i Naturbeskyttelseslovens § 86 nævnte personer, myndigheder og foreninger. Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Storstrøms amt, Kirketorvet 16, 4760 Vordingborg. Fredningsnævnet videresender klagen.

Godkendelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet rettidigt, må

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001 - 1211/5 - 0006

Akt. nr. 2,

godkendelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Fredningsnævnet for Storstrøms amt

Vordingborg den 1.maj 2001

Ulf Andersen

formand

Udskrift er sendt til:

Miljø-og Energiministeriet, Falster Statsskovdistrikt, Egehus Hannenovvej 22 Tingsted, 4800 Nykøbing Falster.

Storstrøms amt, Natur-og plankontoret, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Lokalkomitéen af Danmarks Naturfredningsforening for Sydfalster, c/o Elisabeth Schjærning, Lupinvej 64, 4873 Væggerløse.

Skov-og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Sydfalster kommune, Stoubyvej 1, 4873 Væggerløse.

Ib Alsgren, Akelejevej 2, 4873 Væggerløse.

Verner Larsen, Fanefjordgade 150, 4792 Askeby.

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT
Kirketorvet 16
4760 Vordingborg
Tlf. 55 361726
Postgiro 6 41 50 08. Telefax 55 361710

Skov- og Naturstyrelsen

6 JULI 2001

5. juli 2001 **REG. NR.** 560000

ad Fr.s. 1/2001 Plejeplan for Bøtø Nor

Jeg er blevet opmærksom på, at vedlagte udskrift af forhandlingsprotokollen vedrørende afgørelse af 1. maj 2001 ved en beklagelig fejl tilsyneladende ikke er blevet sendt til adressaterne.

Vif Andersen

formand

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Kirketorvet 16

4760 Vordingborg

Tlf. 55 361726

Postgiro 6 41 50 08. Telefax 55 361710

UDSKRIFT AF FORHANDLINGS PROTOKOLLEN

FOR

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Tirsdag den 1.maj 2001 foretoges på dommerkontoret i Vordingborg af formanden for fredningsnævnet, dommer Ulf Andersen:

Fr.s .1/2001 Sag om godkendelse af plejeplan for Bøtø Nor, Sydfalster kommune, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 5.maj 1976.

Der fremlagdes:

Brev af 4.januar 2001 med bilag fra Falster Statsskovdistrikt.

Brev af 17.januar 2001 fra samme.

Brev af 27.marts 2001 med bilag fra Storstrøms amt, j.nr. 8-70-52-395-1-2000.

Erklæringer fra nævnets øvrige medlemmer.

Da nævnets formand ligeledes kunne tiltræde plejeplanen, godkendte nævnet denne.

Ulf Andersen
formand

J.nr SN 2001 - 1211/5 - 0006

09 JULI 2001

Akt. nr. 3

Fremsendes, idet udskriftens rigtighed bekræftes.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger efter denne udskrifts modtagelse indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K af de i Naturbeskyttelseslovens § 86 nævnte personer, myndigheder og foreninger. Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Storstrøms amt, Kirketorvet 16, 4760 Vordingborg. Fredningsnævnet videresender klagen.

Godkendelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet rettidigt, må

godkendelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Fredningsnævnet for Storstrøms amt

Vordingborg den 1.maj 2001

Ulf Andersen

formand

Udskrift er sendt til:

Miljø-og Energiministeriet, Falster Statsskovdistrikt, Egehus Hannenovvej 22 Tingsted, 4800 Nykøbing Falster.

Storstrøms amt, Natur-og plankontoret, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Lokalkomitéen af Danmarks Naturfredningsforening for Sydfalster, c/o Elisabeth Schjerner, Lupinvej 64, 4873 Væggerløse.

Skov-og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Sydfalster kommune, Stoubyvej 1, 4873 Væggerløse.

Ib Alsgren, Akelejevej 2, 4873 Væggerløse.

Verner Larsen, Fanefjordgade 150, 4792 Askeby.

SCANNET

FREDNINGSNÆVNET FOR STORSTRØMS AMT

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

22 MRS. 2002

Kirketorvet 16
4760 Vordingborg

TLF.: 55 36 17 00

FAX: 55 36 17 10

Direkte tlf: 55 36 17 26

UDSKRIFT AF FORHANDLINGSPROTOKOLLEN

FOR

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Mandag den 18 marts 2002 kl. 14.00 holdt fredningsnævnet bestående af formanden, dommer Ulf Andersen og det amtsrådsvalgte medlem, Verner Larsen og det kommunevalgte medlem, Ib Alsgren møde ved hjørnet af Tidselvej og Lævej ved Nørresø Fuglereservat i Bøtø Nor.

Der foretoges:

Fr.s. 24/2001 Sag om adgang for ejeren af matr.nr. 7 ga og 98 d Bøtø Nor, Væggerløse til færdsel fra Tidselvej ad markvejen på matr. nr. 98 c smst. langs Østre Ringkanal i Nørresø Fuglereservat. Matr. nr. 98 c er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 5.maj 1976 om fredning af dele af Bøtø Nor i Sydfalster kommune.

Der fremlagdes:

Brev af

Udskrift af fredningsnævnets kendelse af 30.december 1972 og af Overfredningsnævnets kendelse af 5.maj 1976.

Brev af 8.marts 2002 fra Storstrøms amt.

Kopi af indkaldelse til mødet.

Udover fredningsnævnets medlemmer var mødt:

Ludvig Hemmingsen og dennes bror Kjeld Hemmingsen.

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001 - 12 11/5-0006

Akt. nr.

Bil.

For Falster Statsskovdistrikt, Finn Jensen.

For Danmarks Naturfredningsforening, Anne Grethe Andersen.

For Dansk Ornitologisk Forening, Leif Clausen.

For fiskerikontrollen, Steen Olesen.

Ludvig Hemmingsen oplyste, at han i 1980'erne købte matr. nr. 7 ga og 98 c af sin far, der ejede disse ejendomme også på fredningstidspunktet.

En del af matr. nr. 7 ga er efterfølgende blevet solgt til fuglereservatet.

Faderen har oplyst, at ejendommenes ejer har færdselsret ad vejen mellem de to ejendomme.

Bestemmelsen i Overfredningsnævnets kendelse af 5.maj 1976 om færdselsret blev gennemgået. Det blev tilkendegivet Ludvig Hemmingsen, at han efter kendelsen tilsyneladende ikke har færdselsret, men at der efter kendelsen er mulighed for at søge reservatrådet, d.v.s. nu formentlig Falster Statsskovdistrikt om speciel tilladelse til at benytte den omhandlede vej.

Finn Jensen tilkendegav, at ansøgning herom skal indgives skriftligt.

Ludvig Hemmingsen oplyste herefter, at han vil indgive en sådan ansøgning. Ludvig Hemmingsen tog endvidere forbehold om at søge advokatbi-stand inden fredningsnævnet træffer endelig afgørelse i sagen.

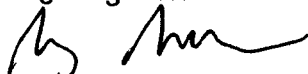
Sagen udsattes herefter på Ludvig Hemmingsens ansøgning til Falster Statskovdistrikt.

Ulf Andersen
formand

Fremsendes, idet udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet For Storstrøms Amt

Vordingborg den 21.marts 2002.

Ulf Andersen

formand

Udskrift er sendt til:

Ludvig Hemmingsen, Asavej 11, 4873 Væggerløse.

Falster Statsskovdistrikt, Hannenovvej 22, Tingsted, 4800 Nykøbing F.

Storstrøms amt, Natur-og plankontoret.

Skov- og naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Skov- og naturstyrelsen, reservatsektionen, Åholtvej, 6840 Oksbøl.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks naturfredningsforenings lokalkomité for Sydfalster kommune,
v/ Anne Grethe Andersen, Møllevej 37, 4872 Idestrup.

Dansk Ornitologisk Forening, Fuglenes Hus, Vesterbrogade 140, 1620
København V.

Friluftsrådet, v/ Terkel Jakobsen, Pilevænget 2, Skelstrup, 4930 Maribo.

Sydfalster kommune, Stoubyvej 1, 4873 Væggerløse.

Ib Alsgren, Akelejevej 2, 4873 Væggerløse.

Verner Larsen, Fanefjordgade 150, 4792 Væggerløse.

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Kirketorvet 16
4760 Vordingborg
Tlf. 55 361726
Telefax 55 361710

MODTAGET
Skov- og Naturstyrelsen

11 SEP. 2002

UDSKRIFT AF FORHANDLINGSPROTOKOLLEN

FOR

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Mandag den 10. september 2002 kl. 15.00 afholdtes "telefonmøde" i:

Fr.s.24/2001 Sag om adgang for ejeren af matr. nr. 7 ga og 98 d Bøtø Nor, Væggerløse til færdsel fra Tidselvej ad markvejen på matr. nr. 98 c smst. langs Østre Ringkanal i Nørresø Fuglereservat. Matr. nr. 98 c er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 5.maj 1976 om fredning af dele af Bøtø Nor i Sydfalster kommune fortsat.

Deltagere i samtalen var:

Fredningsnævnets formand, dommer Ulf Andersen, det lokalvalgte medlem, Ib Alsgren og det amtsrådsvalgte medlem, Verner Larsen.

Der fremlagdes:

Kopi af nævnets brev af 24/7 2002 til Falster Statsskovdistrikt, dettes svar af 12/8 2002 og kopi af nævnets brev af 14/8 2002 til Ludvig Hemmingsen.

Da Ludvig Hemmingsen ikke har reageret på nævnets brev af 14/8 2002 var nævnets medlemmer enige om at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. Efter formuleringen af Overfredningsnævnets kendelse af 5. maj 1976 § 8 var der endvidere enighed om, at Ludvig Hemmingsen som ejer af matr. nr. 7 ga og 98 d Bøtø Nor, Væggerløse ikke har færdselsret fra Tidselvej ad markvejen på matr. nr. 98 c Bøtø Nor langs Østre Ringkanal i Nørresø Fuglereservat.

Ulf Andersen

formand

Fremsendes, idet udskriftens rigtighed bekræftes. der henvises endvidere til den d 21.marts 2002 fremsendte udskrift.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger efter denne udskrifts modtagelse indbringes for

Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K af de i Naturbeskyttelseslovens § 86 nævnte personer, myndigheder og foreninger. Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Storstrøms amt, Kirketorvet 16, 4760 Vordingborg. Fredningsnævnet videregiver klagen.

Fredningsnævnet for Storstrøms amt.

Vordingborg den 10. september 2002

Ulf Andersen

formand

Udskrift er sendt til:

Ludvig Hemmingsen, Asavej 11, 4873 Væggerløse.

Falster Statsskovdistrikt, Hannenovvej 22, Tingsted, 4800 Nykøbing F.

Storstrøms amt, Natur-og plankontoret, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Skov-og naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Skov-og naturstyrelsen, reservatsektionen, Åholtvej, 6840 Oksbøl.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Lokalkomitéen af Danmarks Naturfredningsforening for Sydfalster kommune, v/ Anne Grethe Andersen, Møllevej 37, 4872 Idestrup.

Dansk Ornitologisk Forening, Fuglenes Hus, Vesterbrogade 140, 1620 København V.

Friluftsrådet, v/ Terkel Jakobsen, Pilevænget 2, Skelstrup, 4930 Maribo.

Sydfalster kommune, Stoubyvej 1, 4873 Væggerløse.

Ib Alsgren, Akelejevej 2, 4873 Væggerløse.

Verner Larsen, Fanefjordgade 150, 4792 Stege.

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Kirketorvet 16
4760 Vordingborg
Tlf. 55 361726
Telefax 55 361710

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
25 FEB 2004

UDSKRIFT AF FORHANDLINGSPROTOKOLLEN

FOR

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Tirsdag den 24. februar 2004 foretoges på dommerkontoret i Vordingborg af formanden dommer Ulf Andersen:

Fr.s. 28/03 :

Sag om etablering af jorddige i skellet mellem matr. nr. 46 ac Bøtø Nor og matr. nr. 7 aop smst. Væggerløse, ny boring på matr. nr. 98 c smst. og P-plads med bord og bænke på matr. nr. 7aop smst.. Ejendommene er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 5. maj 1976.

Der fremlagdes:

Brev af 10. november 2003 med bilag fra Storstrøms amt, j.nr.8-70-51-395-13-2001, tiltrædelseserklæringer fra lokalkomiteén af Danmarks Naturfredningsforening og fra nævnets øvrige medlemmer.

Da nævnets formand ligeledes kunne tiltræde det ansøgte, gav nævnet dispensation fra fredningskendelsen hertil.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk.2.

Det ansøgte kan kræve tilladelse fra andre myndigheder.

Ulf Andersen
formand

Fremsendes, idet udskriftens rigtighed bekræftes.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger efter denne udskrifts modtagelse indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K af de i Naturbeskyttelseslovens § 86 nævnte personer, myndigheder og foreninger. Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Storstrøms amt, Kirketorvet 16, 4760 Vordingborg. Fredningsnævnet videresender klagen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet rettidigt, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

1211/5-0006

Efter 1.marts 2004 er det en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Fredningsnævnet for Storstrøms amt den 24. februar 2004.

Ulf Andersen
formand

Udskrift er sendt til:

Storstrøms amt, Natur-og plankontoret, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Falster Statsskovdistrikt, Egehus, Hannenovvej 22, 4800 Nykøbing F.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité for Sydfalster, c/o Anne Grethe Andersen, Møllevej 37, 4872 Idestrup.

Friluftsrådet, c/o Tage Johannesen, Fjordtoften 9, 4700 Næstved.

Dansk Ornitologisk Forening, c/o Uffe B. Nielsen, Nørremarksvej 2, 4930 Maribo.

Sydfalster kommune, Stoubyvej 1, 4873 Væggerløse.

Ib Alsgren, Akelejevej 2, 4873 Væggerløse.

Verner Larsen, Fanebjergvej 150, 4792 Askeby.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn,
Lolland og Falster

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Mail:sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Udskrift af forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster.

Den 22. oktober 2014 foretoges af formanden Kirsten Linde i henhold til § 10, stk. 5 i forretningsordenen for fredningsnævn:

FS 24/14 Sag om naturgenopretningsprojekt i Bøtø Nor. Projektet omfatter gravning af og uddybning af sø, udplanering af fyld, nye afløb, forstærkning af markvej og nyt vadested, etablering af dige og grøft, afværgedræn, tilfyldning af kanal, etablering af nye overløb, gennemgravning af vold, etablering af membram langs kanaler, afbrydelse af dræn og etablering af arbejdsvej. Projektforslaget har til formål at forbedre levedmulighederne for engsnarre, plettet rørvagtel og trane. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 5. maj 1976 om fredning af Bøtø Nor. Fredningens formål er at bevare de fredede arealers nuværende tilstand og at sikre de ornitologiske interesser gennem begrænsning af adgang og yderligere afvanding m.v. Arealet er et Natura-2000 område.

Der fremlagdes:

Mail af 9. juni 2014 med bilag fra Guldborgsund kommune.
Udtalelse af 9.oktober 2014 fra Naturstyrelsen.

Danmarks Naturfredningsforening har ingen bemærkninger til projektet.

Nævnets formand fandt, at sagen efter sin karakter er af underordnet betydning i forhold til fredningens formål, og at sagen derfor kan afgøres af formanden i medfør af § 10, stk. 5 i forretningsordenen for fredningsnævn. Efter Naturstyrelsens udtalelse lægger nævnets formand til grund, at gennemførelse af projektet ikke vil stride mod hensynene i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3. Under hensyn hertil og til, at projektforslaget formål er at sikre ornitologiske interesser, gav nævnets formand tilladelse til det ansøgte.

Projektet kan kræve tilladelse fra andre myndigheder.

Kirsten Linde
formand

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr..

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
 - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 22. oktober 2014.

Kirsten Linde
formand

Udskrift er sendt til:

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Lokalkomiteen af Danmarks Naturfredningsforening,
Guldborgsund kommune
Ornitologisk Forening
Friluftsrådet,

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster

v/dommer Anders Martin Jensen
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Mail:
sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 25. august 2023

FN-SSJ 21-2023 Ansøgning om godkendelse af nyt fugletårn inden for fredningen af Bøtø Nor.

Naturstyrelsen har den 3. maj 2023 meddelt, at styrelsen inden for fredningen af Bøtø Nor, jf. Overfredningsnævnets kendelse af 5. maj 1976 ønsker at opstille et nyt fugletårn i stedet for et tidligere fugletårn, der i 2021 blev fjernet på grund af råd.

Naturstyrelsen anfører, at fugletårnet er en unik mulighed for at observere fuglene i Bøtø Nor Fuglereservat, hvor der er adgangsforbud, og at tårnet skal benyttes til Dansk Ornitologisk Forenings fugletællinger.

Det ny fugletårn skal placeres i udkanten af fredningen (i hjørnet ved Tidselsvej og Lævej) samme sted som det tidligere fugletårn med adgang fra en allerede eksisterende sti. Fugletårnet skal opføres på det gamle fundament med en bærende konstruktion i egetræ og tuja med beklædning i fyrretræ og behandles med en farveløs træbeskyttelse inden brug. Placeringen og udseendet fremgår af nedenstående fotografier, der er en del af ansøgningen:

Formålet med fredningen af Bøtø Nor er at bevare fuglelivet i området og områdets særprægede karakter, der er af betydelig landskabsmæssig og ornitologisk værdi. Ifølge fredningsbestemmelsernes § 2 må bebyggelse ikke finde sted. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der - under fredningsnævnets censur - i udkanten af det fredede opstilles 1-2 udsigtstårne.

Området ligger i kanten af Natura 2000 område 173 og fuglebeskyttelsesområde F82. Det er Naturstyrelsens vurdering, at fugletårnet ikke får betydning for udpegningsgrundlaget.

Fredningsnævnet bemærker, at opførelsen af det ny fugletårn i stedet for et tidligere tilsvarende fugletårn er i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne og fredningens formål.

Det ny fugletårn kan ikke antages at medføre nogen forringelse for de interesser, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3.

Fredningsnævnet godkender derfor det ny fugletårn.

Afgørelsen er truffet af formanden på fredningsnævnets vegne, jf. bekendtgørelse om forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5, uden besigtigelse og møde.

Med venlig hilsen

Anders Martin Jensen
Formand for Fredningsnævnet for Sydsjælland,
Møn, Lolland og Falster

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkomme af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
 - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Udskrift er sendt til:

Naturstyrelsen
Miljøstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening
Lokalkomiteen af Danmarks Naturfredningsforening,
Guldborgsund Kommune